
VERSEK

ma délután egy szeggel megsebeztem a falat
feleségem vörös kartonruhájában imbolyog
haja boglyájában
csillagok ülnek
azt mondja nekem: találd ki a
szerelem titkait –
a szerelem titkait?
az üvegen mászkál az eső, nincs ruhádnak
gombja
ide-oda imbolyogsz és ha meg akarlak fogni
eltűnsz, mint a kámfor
üvegből vannak a ház falai, az akác
benyújtja illatozását
ha leemeled a plafont, láthatod
a csillagokat
akár a Zeiss planetáriumában.

(1926)

Arató Endre

lány
karját emeli
körbe hullámszik
friss teste mint az íj
feszül
lábujjhegyen
ég és föld között
két combja remeg
almányi mellei
hintáznak
lendül
szőke feje glóriás-ovális
kinyitja nedves ajkait
szempillája gyorsabban rezeg
egész testét viszi a ritmus láza
kút kereke jár
a lány vizet merít

(1927)

Arató Endre

AZ ERŐSZAKOS BÁLVÁNY

Sokszor úgy rémlik:
utolsót lépett az idő,
partnak ütődött a képzelet,
emlékek, lelkek
porhanyós csönddé váltak,
patak elfeledte útján,
virág az életét,
láng a nyugtalanságot
és a csillagokon kihűlt
a fehér muzsika.

Elomlott minden,
a gyötrelmek gerezdje,
várakozás a holnapra
s a vak magok szemével
a rejtlős ős-titok,
amiért százával hulltak el
az aprószent vértanúk.
A világ csupa törmelék,
az ég lila réműlet,
toronyok, hegyek, fölhők
hanyattvágódva zuhantak
az ősz halott-kék szája elé,
pántok meglazulva
és a nap rózsaszínű
vidám fészke helyén
gyásszal aláömlten
az utolsó reggel pislog
szomorú félclemmel;

a romhalmaz tetején
minden halálratorzulás
fekete sóhajából
kiáltó elevenség,

egyetlen régi valóság,
mint millió év előtt:
Te nyújtod felém a kezed.

Berényi János

TAVASZ

Ő az, már a huszonharmadik születésnap vendég,
döngő szíven mosoly a hajlongó vörös bóbíta,
életét nyers erjedések ős-részegsége lükteti,
halálra neveti magát a fölgyúlt sövények mögött,
ezer nyelvvel sziszeg, hajrázik, hadar és kenyercmre
csorgatja a mézes napsütés érett óborát.

Illatában szent érzékiség hóleve vágat
s mindenéből kipattan egy körömnyi csillanó öröm,
galamb száll: az ő lelke, bíbor vágyunk: a szíve,
fölkavart verőfény: a vére, omlós fölhő: a melle,
a nap megpirult aranykalácsa a térdecskéje
s ártatlansága ez az ődöngő, részeg hevület.

Tavasz: áldott birodalom, víg öblök dala,
kéjes cicák tespedő örömének csöndjén
bolyhos lágy vatta, amelybe szivárog a fájdalom,
elvasott, cukros sugarak, borpiros hangok,
itt: vizek indulnak, szelek orsóznak s messze: tanyák
kacagják testükből a füstölgő fehérséget.

Puha szédülés az ernyője s a jókedve fuvola,
fürgé teste hideg tükrökben ugrándozik,
vére muzsikájában az emlékek sötét feltjai ropognak,
tréfásan százszor is hanyattvágódik a fűre
és kék tócsák hús szemével ámul és nem érti:
mit néz rajta a téli vágy szélütött éhsége.

(1926)

Berényi János

ESTI TÉRKÉP

Fekete kuvasz az este
és ugat
A tanyák piros gyöngyszemekkel állnak
a fák fagyott karokkal összeesve
az égre szitkot kiabálnak.

Fekete kuvasz az este
és ugat,
fut száz vonat s városok elforognak
száz lámpa ég az éjbe sápadtan kilesve
s dühödten intve messzi csillagoknak.

Fekete kuvasz az este
és ugat,
börtönök mélyén zajlásra indul az álom
jaj, ha egyszer valami csoda esne
s különös csillag gyulna ki a láthatáron.

Fekete kuvasz az este
és ugat,
a Föld, a kozmosz szívdobbanása
megrezdül és kihagy egy futó percre
a nagy fagyásban valami készül rianásra?

Csuka Zoltán

FIATAL LÁNY, 1929

Kétségek és csodák dinamói
énekelnek új legendákat benned,
lámpászó szemeidben világok romjai sírnak
és tested titkos rejtekén
visszafojtva szunnyad az eljövendő élet.
Amint a mához illik;
drótakadályok és aknamezők zárják utaidat,
megcsúfolt életünk
ezer áltörvénye fonódik paragrafusokba,
alattuk nyögve zúg az örök áramlás.
Néha úgy is van;
szemedet messzi célok hevítik,
karodban a tiszta szerelem ölelése is pezsdül,
de hányszor roskadsz össze sápadtan és véresen,
visznek el messze fekete vonatok,
vagy könnyekkel szemedben feküdsz

a kenyeret biztosító nászágyba.
Fekete csillag vagy,
milliomodmagaddal bolyongsz,
sötét vagy és hideg
s csak akkor gyulladsz forrón fényesre,
mikor sikoltva leszaladsz az élet firmamentumán
hogy megint eltűnj
mosti esztendőök mellelszorító,
torkotfojtogató nehéz ködeiben.

Csuka Zoltán

SÓHORDÓ MUNKÁSOK A DUNA-PARTON

Fölöttük az ég kékje gögösen öblösödik,
görnyedten lépnek. lépnek előre,
mozdulatuk taktusa fáj,

jaj, ez a taktus

fáj,

fáj.

fáj.

Csak mennek, mennek, taktusra mennek,
fölöttük jajsavú ének barna szalagja nyúlik,

fáj,

fáj.

A strand meztelen kacarászása csiklandja a levegőt,
hozzájuk el nem ér.

Csak mennek

le és föl a végtelen pallón

uszálytól a sóraktárig s megint előlről,

lépésük lassan lüktet, mellükön, arcukon csorgó verejték,

lüktetnek, magasodnak,

lüktetnek, növekednek,

lüktetnek, föl, föl,

vállukon a sóval tele zsákok,

már a magasban imbolyognak,

föl, föl,

nézzétek, már a mennybolt vörös harangjában lüktetnek

húsból, vérből és csontból alkotott harangverők,

lüktetnek, jobbra-balra.

az ő fájdalmukat kongja vissza a világ,

bim-bam, fáj, fáj, bim-bam.

Csuka Zoltán

AZ UTOLSÓ ÚTI EMLÉK

Egykor nagy toaletthiba volt,
ha nem járult az anyai csók
matrózruhához s lakkövemhez.

A dunai matróz a tengerre
nem vágyott oly mélán és epedve,
mint én abba a mese messzeségbe,
a virágos vízbe süllyedt rétre,
honnán mezítláb, csapzott hajjal
siklót vonzoltak riadalmi zajjal.

Most kedvemre járhatnám a rétem
szelíd kígyót gyötörni vadképpen,
nem fogják már féltve a kezem,
de én csak bolyongok és keresem...
keresem a gyermekkori álmot,
a folyót, amelyben rózsavíz folyt,
hol kanyarulatokhoz érve
tündérek zenéje maradt félbe,
hol az égen a napot, az aranyorcát
megsimogathattam, mint ágyam hálóját.

Csányi Endre

GYERMEKKORI ÁLOM

A poros szekrényen annyi emlék,
Álmos nappalok és éber esték,
Messzi földekről hazatérve
Tettem el őket évről évre.

Mindig könnyezve mentem innen
S vissza örömpesve jöttem
A Tisza, a Népkert, a Bátka
Vártak s titkos, szerelmes mátká.

Most idegenben vár viruló lány,
Kinek rímeim édes talány,
A szeméből rám lesett egy álom,
Mikor még nem volt ideálom.

Ez évből, e helyről előkeresem
A képet, hol gyermek kedvesem,
A sarkot, hol villamosra szállt,
A Cafét, hol szívem kalapált,

A képet, ahol gyermek kedvesem,
S a boldogságot bánattal tetézzük,
Álmos esték után, ha kiég a mécs
Éber nappalok után, őt visszavárja. Bécs.

Csányi Endre

MAGÁNOS EMBER ÁLL

– MÓRA FERENCNEK –

Most minden alszik. Csillagos bölcsőjében
alszik az éjjel s a réten harmatos párában
a fű. –

Most minden alszik:
zizegő almon fáradt állatok,
ólálkodó árnyakban a fák s az erdők búvhelyén
a horkoló vadak.

Eszméletlenül forog kikopott tengelyén a föld is:
most minden alszik.

aluszik a föld is... Álomba sulykoló nagy, nehéz
szavakkal hadd mondok még egyszer:
most aluszik a föld is. –

A leselkedő csendben némán szétekintek;
riasztó magosság, az ott a hegy; a lihegő ezüst
fényű az a folyó, tejszínű ködben amott a rét,
hunyorító szemekkel ott lapul a város
s ahol én állok, itt: – az álmából felriadt magános
ember áll!... S az éj köpönyege alatt ez a szendergő
minden: ez a világ...

És minden alszik... Éjben járó tüzes talpaim alatt
egyformán dobog a föld meleg szíve –
nézem a holdat,

az égen bomló lomha felleget,
a felhőket, mik összegomolyodnak;
majd villám esattan, mint a karikás,
(a csikók ponyvája elszakadt) dühödő viharban
kavarog az erdő, teli torokkal felbödült a vad,
a város felett tüzesóvák lengnek!
(a világ felett tüzesóvák lengnek!)
bőszült szavak vad jégesője ver.

Valami készül!... Ne aludj, ember, ébredj fel, ember!
Teli kupából vérrel tivornya harsog az éji ég alatt...
Szurony is villan, – villám is villan,
fegyver is dörren. – égharag dörren...!
folyók kiköpik vizüket lihegve (ébredj fel ember!)

Kakas szólalj meg, támadj fel hajnal,
nagy a sötétség!... lélek, hol jársz?!... lélek?!...

--- Ferde tengelyén a Föld egy nagyot zökken
s a feszület leszakadt földült otthonomban...

Fekete Lajos

ŐSZI KARCOK

(SZÍNEK. HANGOK ŐSZI VERSEK MŰHELYÉBŐL)

Nagy vörös asszony, október, kinck ma ölelése pompa, hálnék veled hűs, avaros nyoszolyán, csak ne volna oly halálszágú a csókod... nagy vörös asszony, október, ősz... piros szívem a lán-goló avarba ugye jó volna, hogyha beledobnám? – Pedig be nem csalsz cserbe, csalítba; nem, a szívemet még nem adom... nem adom: – Nézd az elborult legénycs erdőt, ki tegnap még kacajt, csókot palástolt, ma forrón ujjára égett a játék, és kuszált ágait vérbe mártogatja. A fák bús, ólálkodó, nagy álomóriások, s a köz-tük osonó nyár a szökött fegyenc, nézd, milyen véres szemekkel néz ma vissza...

Október, ájult, nagy vörös asszony: kívánlak szertelen; csak ne volna oly halálszágú a csókod, hálnék veled hűs, avaros nyoszolyán...

A szél elárvult ágakat ríkat, s nagy öblű, fáradt dobokba ver, pedig még tegnap a rózsát ringatta, s ma elfütyürész a kertünk felett:

Levelek, levelek,
sápadtkák, betegek,
szegény halottkák:
az őszi kottát
ki fújta el?...

Riadt szemében az őszi határnak a távolok lilán mind összefoly-nak, s a kocsuiút múlt emberek elvesztett bánatait hozza a ködben derengő hegyek mögül.

Hallod a lelked hogyan vitázik a széllel a komisz, hangos cseléd-del a pitvarajtóban odakünn? ... Deres ablakod fáradt kéz zörgeti, s te szent nyugalmad válságdíjával rézpénzt csörgetsz törött cserép-tálon a borús égen elsuhanó holdra. Este az imádba beledudorá-szik egy ismeretlen, riadt „hiú”-hang s eszedbe jut, hogy bagoly tanyázik a szomszédházon, hol egy régi fal vadszőlőlevéllel ékes.

(SOLO)

Fölöttem kerge szél oson – s én fekszem ernyedtvánkoson – az
ősznek hűvös ágyán, – virágjavesztett kertemet – bús árvasággal
verte meg – egy deres őszi reggel. – Napverte boldog tájakon, –
hol forró csókok álma nyom, – de jó volna találkozni. – Alkonyt
és tengert lesni csak – s boldogan várni, hogy ki kap – északról lila
levelet, északról lila levelet...

(ŐSZI ŐRSZEM)

A szél elszaladt tanúért,
testamentumát a haldokló
nyár most mondja tollba.
Bíbor ruhában szép horvát
ősz kacérkodik már odaát
a Fruska gorán. –
Dajkánk dúdol a rőzselágnál,
kinek rejtő, puha ölében
elfáradt kedvünk szendereg.
Lelkünk bohó, nyári kalandja
még egyszer vissza-, ránk nevet,
de nem lengetjük meg
keszkenőnket, mert fáj nővérünk
özvegysége, kinek rózsaszín
levelére oly rég késik
a felelet... A bámesz hold
egyetlen őrszem, ki este, lesve
ránk vigyáz s kihallgat minden
párbeszédet.
Bánat hajtja le küszöbünkre
fáradt fejét, ha útra készen
fecskék dalolnak fenn az égen.
Bolondos forró szomjúság öl,
ha gondolunk messzi kedvesünkre
és az őzek vadvízzel telt nyomában
mindig az ő arcát keressük...
Átöleljük a vánkosunkat
s dideregve hallgatjuk míg künn
eső dúdol az ablaktáblán.
Sovány szél cincog lenn a kertben
vad cinkostársa barna markú ősznek,
bőszítője árva szélkakasnak,
ki most a kémény tetején áll
s fázva, rekedten kukorékol...

Fekete Lajos

VALAKI MEGÁLL ÉS KÉRDEZ

A huszadik század derekánál
valaki megáll és kérdez:
hol vagytok, őseim?

Egy napos reggelbe kiáltom ezeket a szókat,
a mezőn, nyárvégen, villámvert fa alatt.

Mellettem virág fesel, kései rózsza.

A fű már fonnyadt a lábam alatt,

hajnalban eső volt; elázott méhe vergődik egy kóró
lelankadt, gyöngycsöppes ágán, majd felrepül

a kezemre, felkúszik ujjaim körmös hegyén,

aztán beletéved a tenyerembe és megszúr,

Egyet szisszenek, – fáj; s a szúrás helyén most

kibuggyan a vérem; élek!

Élek!

a vérem meleg és piros.

Benne élek a történelemben: a napfénnel porzó

nyárvégi reggelben, az ősz elé rohanó hervadt

mezőn, s kiáltok még egyszer: hol vagytok, őseim?...

A messziről szakadt unoka szint innen kérdez,

innen: a huszadik század derekáról:

hol vagytok, őseim?...

Kik voltatok, akiknek csókja, torz szerelme,

ágyékba menekvő vad lihegése – ismeretlen

ős messzeségből a rengeteg idő mai végére –

magamat, egész idáig szeretett.

Hegyrengető, völgyrengető, vállrengető, faragatlan,

nagy mozdulataitok mely

részén történt az örökidegen messzi világnak.

Mért nem hagyatok hírt, mért nem hagyatok jelt,

nyomot; akár egy csiszolt kavicsot, biztosat: nekem!

Egy kőbe torzult megriadt arcot,

egy idáig érő ijedt kiáltást; – olyat, amelyet

hördültetek

meghökkenjt jaj közt,

amikor a vad elől futottatok.

Mi volt bánatotok és mi volt a vígságtok?

Hogy öleltétek az asszonyt?
Hogy feledkeztetek apáink asszonyteperő izmai alá.
hogy... és hogy...
száz hogy és hogy...
-- Ha tudnátok, micsoda fájdalom az,
nem tudni tovább, mint legutolsó ős nagyapáig.
-- -- Messzi őseim,
egyszer meghívlak álmaimba, hogy számon kérhessem
a könnyelmű percet,
a magamat nemző könnyelmű percet,
amellyel útra küldtetek; messzi nagy útra,
idegen útra, egész idáig, ebbe a napos reggelbe,
ebbe az ős elé rohanó hervadt mezőbe, amelyen állok
a huszadik század derekánál,
egy villámvert, korhadt fa alatt.

Fekete Lajos

MÁJUSI CSODA FOG ESNI

Egyszer májusi csoda fog esni; beteljesül a biblia s boldogok lesznek a szegények... A búza, amit elvetettek verítékes földbe a kezek, az eke, ami a rögök alá harsogja a mindenidők legszebb énekét, a csákány, ami világra vérzi a sötét hegyek kincses rejtekét, a búza, az eke, a csákány s minden kincse a földnek egyszer megvallja: vagyok mindenkié, vagyok a szegényé!... S akkor – a legszebb májusi csoda fog esni: beteljesülés a kenyér, a bor és az élet. – – Napfény bevillog elárnyult lelkek újra derűjébe, eső megöntöz tikkadt kedveket s a csók, mi ámulás volt a testvérszájakon, megleli újra a tisztavágyú ajkat. – A szívek közt ívelő roppant ég alatt a szeretet millió órtüze fölgyúl és bevilágít tanyákba, kunyhókba, koponyákba. S az ember a szentelt békesség rőzselángja mellett megálmodja legszebb ősi álmát: – meglátjátok, milyen megváltó szépet álmodik: Országhatárok szétomlanak, gyűlöletvárak összedőlnek, börtönök fala szerteomlik, s a száznyelvű kasból egyetlen dallal szétrepül a méh: testvér, testvér, testvér – s a múzeumból is kidobják a fegyvert. – S akkor a legszebb májusi csoda fog esni: beteljesül a jókedv, a remény és a munka. – A mezők kalással s vérző pipacsokkal várnak kaszasuhintó kézre; az erdő tele lesz nótás favágókkal, hangos majálissal, boldog vigadalommal: az alkotó

[munka táncos
vigalmával. A hegyek megtelnek ős fiatalokkal, csókos
halihókkal, bimbókat termő, gyermekkel áldó vágyak
[robajával.

Egyszer májusi csoda fog esni: beteljesül a tiszta csók:
az asszony és a gyermek – a család; kovásza ős emberiségnek
időben, vérben folytatás... s nem kell felsírnunk szennyes
éjszakákon, garasos nászon: megváltó asszonycsók, hol vagy?
Az első ünnep az anyáké s a tavaszból az első virág:
az első gyümölcs az anyáké és a legmelegebb csókunk az övék.

Mert övék a gyermek a harcra: a munka harcára, aratásra:
a csákánnyal vérző gyermek az övék, az éhséggel-birkos
gyermek az övék s a májusi csodákkal várandós
roppant ég alatt az a kisgyermek – ki hírhozón fut az első
lobogóval – legyen az is, legyen az övék. - - - - -

Fekete Lajos

BABITS MIHÁLY

Ha nem láttad őt soha még
jámbor testvérem
ki ittad szavának mérgét, mézét, láng-borát
és mámorba estél lelke ritmusától,
hinnéd, nagy erejű Sámson ő, vagy Góliát
az emberfejek fölött.
Vagy Zeusként keresed a magyar Olümposzon,
hol annyi isten hirdeti magát ezer év óta,
hogyan eltévedsz a hegyi beszédek irdatlan erdejében...
Vagy inkább úgy kerested, mint meleg gejzirt
titokzatos eredetében hozzáférhetetlenül,
szörnyű távolokban, mint az örökkévalóságot?
Ha így keresed őt, bizony nem találsz...
De ha mentél az utcán, és szemed
szánón akadt meg
egy sápadt vézna arcon,
mely kenyérharcon edzett akarattal,
de igénytelenül lépeget a fal mentén,
mint bé-listás, ki nem fizette ki a szenest,
talán éppen őt látod akkor...
A rokkant embert, ki az emberiség
roppant gondját cipeli törekeny vállán,
melyet mélységes alázat nemes hajlásba tört,
mint a Megváltót...
Ilyen egyszerűen megy ő az Úton, amely mindenkié,
és szórja, szórja csírás magvait, amerre jár,
mint árva Jancsi a sűrű rengetegben.
És a fekete betűk drága dús nyomán
minden tévelygő szépen hazatalál.

Gergely Boriska

ÉNEK A HUSZADIK SZÁZADBÓL

Mi, akik fölépítjük a palotákat,
Vérünk benzin és gőz a gépóriásnak,
Mi záporozzuk a fényt a nagyutcáknak,
Szemérmét varázslunk a ringyó világnak,
Gyáva Józsefei vagyunk Potifárnak.
A gőgös templomok nem minket imádnak,
Fürdők vizei mosdatni nem kívánnak,
A selymes színházak minket kiokádnak,
Hatalom-szekérbe befogtak igásnak,
Hej! ránk mégis a csúf börtönök vigyáznak.

Laták István

VADISTEN FIA

Jönne az égből, napból,
Születne földből, salakból,
Ganajból, csillagból,
Mosdóvize lenne a tenger,
Ágya lenne hegyek taraja,
Zúgó nagy erdők a puha fészke.
Nem hinnék, hogy ördög vagy ember:
Jézus, Pán vagy Ádám atya:
Nem hinnék, hogy Isten idézte
Életre, mozgásra, csatára,
Azt se hinnék, hogy pokol imádata.
Bámulnák, hogy Ó megterem e földön,
Hol nincs más, mint penészes börtön.
Rátaposna tavaszra, ősze,
Futása vadlovat legyőzne,
Izma lebunkózná a medvét.
— — — Lehet, hogy imádnák, szeretnék,
Lehet, hogy irigyen ételét
Vagy vizét megmérgeznék...
De Ó kiszagolná a szagtalan mérget,
És bömbölne akkorát,
Hogy reszketnének az irigy férgek.
Bosszúálló dühétől megállna,
Visszafordulna minden folyó sodra.
Tűzvészt dobna a fojtó városokra,
Elpusztítani a pusztító börtönt,
Hogy hallják: nemhiába bömbölt.
Eltaposna mindent, mi túl finom, mi vén,
Mint Kartágóval tették: fölszántaná,
Besózná a városok földjét
A művelt Európa közepén,
Míg a féreg-emberek félelemből,
Menekülésből egymást ölnék.
Társtalanul nem élne sokáig,
Száguldana céltalanul néha,
Idézné a csöpp-emberek mendemondáit;

Kiszaggatná baloldali bordáit:
– Asszony legyen mindenkiből!...
Kiszaggatná, hogy szíve szabad préda
Legyen az isteni asszony-állatoknak.
Ölelne és ekézne és száz Éva
Adná mézét a csók-pokolnak.
Sok magzata: ádárok és évák
Áldanak, dicsérik ágyékát.
Inna, enne és dalolna,
Paráznább lenne, mint Magdolna;
Megbocsátóbb, mint a Názáreti.
Nevetné azt, aki Őt neveti,
Siratná azt, aki Őt siratja,
Mosdóvize lenne a tenger,
Úgy hívnák: Vadisten Fia: szabad ember.

Laták István

LÁNYHOZ SZÓLJUNK

Költők, akik csak utukat-vesztett
Gépeket daloljuk, akik örökös keserűséggel
A homályt, a ködöt, a céltalanságot meséljük,
Ne nézzük mindig a tüdővésztes tavaszokat,
Ne nézzük mindig a megrokkant vénéket.
Ne sírjuk mindig a mai bizonytalanságot.
Ne káromoljuk a pocsolyás városokat.
Az embertelen, sötét falvakat ne bántsuk...!
Bízzunk a holnapban, mosolyos jövődében.
Mert lankasztó jajokkal nem cselekszünk jól...
Talán megindulnak az ösvénytelen emberek
Azon a csapáson, melyet már taposni kezdtek
A Megváltók. Egyszer a házak, a földek, a selymek,
Az édesjő kenyerek lesznek mindenkié...
Zajgó gépek egy nótára szólnak majd: szabadság...
Ha egyszer minden ember agyát megszállják
A szent gondolatok egy tavaszi piros ünnepen, –
Áldjuk a fiatalokat, bennük az örök életét.
Nézzünk a kedvesünk ringó csípejére, s szóljunk:
Édes, orcádon a pirosság aranyat ér.
Minden ígéret, biztatás a szemedben lángol
Mert a szerelem a minden idők értelme –
Hiszen Te, a lány, minden vagy, lehetsz minden!...
(Ezt dalolta már Firduszi öreg Ázsia
Napos vidékén, a Gangesz partján
Krokodilusok éhes zsvijában ... Ezt dalolták
A fjordok alatt rabló vikingek ... Ezt dalolták
A rádió korában Ady és Majakovszkij ...
Buddha és Jézus is tanították, mert ez az élet...)
Lány, szeretóm, lehetsz egyetlen asszonyom...!
Anyá lehetsz, hogy áldott legyen a méhed.
Kebled bimbájában a legédesebb méz...
Ha megölellek, ölel a világ minden legénye, –
Ha megcsókolsz, megcsókol a föld minden lánya...
Feketék, hősínűek, rézbőrűek, mind-mind
Egyszerre égnék, hogy lekaszálják a sok virágot.

Örömvirágot, amit mindenkinek kínálgat a sorsa.
... Mert szólnak még a rabtartó, zagyva gépek
Egy nótára: szabadság... Minden ház csukott kapuja
Kinyílik egyszer e szóra: testvériség...
És az édes-jó kenyerek mindenki falatjai lesznek...
Jó vendég lesz mindenki az élet asztalánál,
Ha minden emberfiát megszállnak a szent gondolatok,
S egy tavaszi piros ünnepen egyszerre ölelkeznek
A szerelmesek, mert övék a jövő ereje: a Hit.

Laták István

IDEGENBEFUTÓ, MEGVÁLTÓ ÁLMOK

I.

„Valahol az Adria vidékén
Üttalan part szakad a tengerbe,
Ezeresztendős vad mesét dörög
Az erdőket-szaggató, sziklákat döntő,
Örök-szomorúságú, düledező
Várromokból kiugró vihar,
Völgykatlanban falu, falu alatt tenger,
Falu fölött erdő, balzsamos fenyők,
Fenyők felett hegycsúcs, hegycsúcson várrom;
A várrom fölött vagy csend, vagy vihar.
S vihar és csend fölött? – Talán isten...
Ott nem csiklandó, nem kacagó az öröm,
S fájdalomnélküli a szomorúság.
A tengeren gőzösök, sirályok füttyölnek,
Kísértenek babonák és lidércek,
Áhítatos lelkű halászok, pásztorok
Órkódnak a falu erkölcsén,
Korán tavaszodik, s a tél könnyű,
Megtisztító, fehérítő álmom.” –
(Mese az életről, kórházi halálról.)

II.

Alföldi kórház poros, kopasz fái alatt,
Levegő nélkül, fulladozva mesélte nékem,
(Nem tudom, miképpen nevezsem:
Testvérem? Szeretóm? Betegem? –)
Anica mesélte, dalmát virágszál,
Halvány ajkán már nem piroslott
A jóízű, sóízű tengerparti élet...
Mesélt és a végtelenbe nézett,
Valami hit bimbózott a szívem táján.

De ahogy kinéztem az alföldi város
Szennyes utcájára, éreztem, itt fölraggatom
Magam a magányos élet akasztófájára.
Álomnélküli, alföldi parasztlányok
Mentek az utcán pirosabb arccal az övénel,
S üresebb szívvel az övénel.
„Anica, édes, hogyan álmodhatnék
Borús-egű, poros paraszti földeken
Az Adriai tenger szakadékaíróól,
Úttalan partjainak regényességéről,
Mennyország-kék egekről, csobogó-nagy vizekről,
Itt se völgy, se hegy, se víz, se erdő,
Hajó sincs, messze földekről üzenet-hozó...
Ott többet látnak, álmodnak, hisznek,
Többet gondolnak, többet csókolnak
És szívet küldenek a messzi lakóknak...”
Zokogtam a dalmát lány ölében
S ő haldoklott az alföldi vidéken.

III.

Ma reggel különös rózsás hajnal
Tisztult a paraszti egekre,
Én repesve néztem, örömpesve,
Ilyet se láttam még alföldi tájon, –
Talán eljuthatok a messzi hegyekre?...
S a csobogó-nagy tengert is meglátom...
Valami ígéret zengett a csordák bőgésében,
Gabonás kazlak aranyba gyulladtak,
Disznóólakon idegen ezerszentdős
Vad mesék játszottak valóságot...
Csudát hittem... – És nem történt semmi.
Csak meghalt Anica, dalmát virágszál,
Az én gyönyörbe ringató virágom,
Úgy ment el, mint a hajnali
Meváltó, rózsaszínű álom.

IV.

Eltemették őt, nem jut már haza,
De idegenbe dobott ravatalánál
Mefogadtam szentül, úgy esküdtem:
Elmegyek az Adria partjára,
Úttalan partok, szakadékok
Viharütő szelében valamelyik
Tenger-fölötti, hegycsúcs-alatti,
Csöppnyi faluban egy álmodó
Dalmát virágszál testvérét
Megkeresem, s piros arcomat,
Paraszi fejem józanságát
Mámorosan az ölébe dobom,
Teljesedjék minden ígéret,
Rózsaszínű hajnal, örök-rózsás álom,
Míg Anicára emlékezem a csendben.
Vagy erdőket-szaggató, vihar-ütő szélben,
Hegyes szakadékos, tengerparti tájon.

Laták István

BÚCSÚZÁS

Most elmegyek. – De Te maradsz mindig az örök Asszony,
Aki belőlem kertészkedő, óvatos kezekkel
Ifjú örömrózsákat szakasztott;
Aki tiszta ágyán a fáradtan alvó vágyak fölött
Egy merész legény álmán virrasztott;
Aki belőlem minden bánatot kigyomlált.
Aki szívem tűzkövét csiholta és ajkamon
Égrezengő, vad nevetéseket fakasztott;
Aki világsebemre, hétfájdalmas, megfeszített
Emberségem lázégő sok sebére gyógyító,
Csillapító csókokat tapasztott;
Aki éhes vizek mélységei fölött, éles kések között,
Vonatok életet-gázoló kerekei alatt is megőrzött
És az életnek ittmarasztott;
Te maradsz mindig az Asszony, örökemlékű,
Aki fájó számra szerelmet csókol, hogy ne jajgassak,
És petyhüdt izmaimba bátorságot dagasztott...
– Elmegyek... De Te maradsz a halhatatlan Asszony,
Míg én lógok az ifjú bizonytalanság bitófáján,
Mint széllél hintált akasztott.

Laták István

SCHULSI TEMETŐ

Kiugró szirtre messziről hozott földet szórtak
halotti párnául a legyőzötteknek.
In Pace, In loving memory, Ruhe sanft
harag nélkül megférnek egymás mellett.
Nincs ellentét és megszűnik minden
nemzeti, nyelvi, felekezeti kérdés.
A társalgási nyelv quasi nemzetközi,
Az egymással elvegyülő porok különbsége is
legfeljebb górcsóvel ha ellenőrizhető.
Távoli országok fia, pihenni tértje
etruszkok késő ivadéka mellett elterül,
aki még élt, orrával túrta a sziklát,
mert földje nem volt. Kapott aztán
holta után a községtől jó kemény anyaföldet,
arasznyit. Létszámot is, nyilvántartás végett,
no meg a rend miatt. Ha akadna mégis
siratója, rátaláljon.
Rangsági kórt, úrhatnáságot is alaposan
kikezelnek itten, körengeteg félemeletén.
Magasról messzire kihajló sziklavár
enyészet teregette lilás árnyaival,
kíváncsian a mélységet kémleli,
hol úri csürhe módon szürcsöl gyógyvizet
vagy üzleten, ízetlen, fanyar gyönyörön töri
üres fajtát, ki nem komoly beteg.
Az ösztövért föld borostyánfűzte halmain
az elmúlásnak csípős füstje fanyalog.
Az eső ázott, ódon templom, amit magára tornyozott,
a szellős, vadvirágos síri ágyak: koronája.
Tövében emberi csontok szanaszét,
mint az emberi hanyagság bűnjelei.
A sírásó a nagy idegenforgalomtól
nem ért rá eltakarítani őket,
a szénagyűjtésnek is itt az ideje.

Most itt hevernek, mint útszéli kavics,
női medence, ki tudja, mely
kéjnek, kínnak szülője, melegágya?
csigolya, kulcscsont,
állkapocs . . .
Pőrén, húsfoszlánytól menten didereg
szégyenkezve a napon a csontrakás.
Bizony, ezeknek már semmijök sem fáj,
még az sem, hogy egy kövér úr a botjával
turkál bennök, és felettük
emelt hangon természettudományi
értekezést tart.

Sattler Katinka

CSEND

Szűkre szabott életem tömlőcajtáját
halkan, nesztelen becsukja maga mögött.
Csigalépcső félhomályán bársonyaltalpon
hangtalan leoson.
A lármás világot, szemtelen piaci legyeivel
és a tetemekből lakmározókat kirekeszti,
félresimítja útjából.
Rám hajol, és mint Jákob álmát
az Úr angyala, őrzi ő is az enyémet.
Szenvedélyeim hullámtaraját
szelíden visszainti, míg úgy lapul meg
tekintetlen szeme tükörében, mint tenger
nyárvégi estén, partifővény lábánál.
Háborgó indulataim lefékezi:
morogva hátráló bestiák, melyeket elnyel
alaktalan semmi sötétje.
Kis, megsebzett hiúságaim megfenyíti:
pajkos, csínytevő gyermekek!
Büntetésből sarokban térdepelnek,
Évszázadok sajjgását, üszkös fájdalmát
karjára veszi, mint síró csecsemőt.
Elajnározza, és piros mákonyt csókol szemére.
És – falon túli, messzi éjszakába űzi
csikó-vérű, nyugtalan vágyaim, melyek
mint táncoló párák lebegnek
elfolyó életem sodra felett.
Átfog, elringat, betakar egészen,
lágyan legyen két nagy hús-fehér szárnya,
és míg szép, szomorú ajkával felissza
remegő pillám harmatcseppkönnyét, mint nap
sugár,
görcsfogta életem megenyhül, felenged,
és álombárkám lassan megindul
ismeretlen, mély vizek felé...

Sattler Katinka

ÖRÖMLÁNYOK

1.

Az arcuk festett, a hajuk festett, a nevük is festett.
Bárok síkos parkettjén táncolva,
bordélyok vérvörös plüssén fetrengve
árujják fájó magukat...
És az éji sötétben suhanó
prédaéhes, fekete sakálok ők.
Zugutcák gyanús szögletén
belékarolnak minden férfiába
(mert ők mindenki kedvesei),
hívnak, cibálnak... olcsón kínálják
a gyönyör torz poharát,
csóktalan csókjuk fagyos mézét.
És különös, ködös ösztöntől úzve
kesernyés, vad undorral
eltűnünk furcsa kettesben
mi szomorú száműzöttek.

Ó, jaj, jaj, jaj!
Élő szennycsatornáit ők milliárd életsejtnek.
A magukat szülő szent tüzeknek
üszkös jégkoporsói...
És mindennap nő, sokasodik
e csúf, bús karaván.
Mínó korbács hajtja őket ide a mocsártenger fenekére,
az Éjpolip halálos karmai közé?
A bujaság kórjának lángostora?
A korcs bestia-ösztön?
Vagy a bitangok bestiasága,
mindnyájunk kegyetlen hajcsárja: a pénz?!...

Hajnali szürkületben, ha robotra megyek,
mindennap találkozom velük.
Sápadt, aszott arcukon mocsokká mállott a festék,
véres, zilált szemük az éjszakák ezer fertelmét tükrözi,
lompos, nyítt húsukat undorodva vonszolják,
fonnyadt bimbójú horpadt mellüket
tán a visszafelé folyó, fájó, sűrű könnyözön
vájta rút gödörre...
A Jópolgárok torz mosollyal mutatnak rájuk:
„Kéjnök... Örömlányok...”

Ártatlan megbélyegzettjei ők a Rendnek,
a Rend vétkes rendetlenségének szimbólumai,
a Rend szörnyű szekerének bűnjármos barmai...
A mi húgaink! Kik vérükkel öntözik a sivatagot...
fojtott kéjszomjak pokol-hevének oázisai,
az örök szomjasok olcsó kútjai ők.
Reggel van:
most „munka” után „haza” megy
a szomorú, csúnya karaván.
Mennek, keblükben a feneketlen öniszonyat
fekete hínárjait cepelve,
keblükben cipelve pénzt: véres kenyeret...
Ki tudja, kinek?...
Beteg gyermeknek-e?
Éhező anyának-e?
Vagy a hadirokkant kezetlen-lábatlan férjnek?
Avagy a „vad” házastársnak,
kivel a legszelídebb emberségben tengődnek,
ki hős harcosa lehet a legkrisztusibb csatának?
Ó, Magdolnák, talán Krisztushoz készültök menni
a farizeusok házába?

Somogyi Pál

TISZTULJATOK EMBERRÉ!

Tisztuljatok emberré, emberiség szószólói,
énekmondók, igaz lelkészek,
az igaz ügy embert követel!

Csituljon el az ádáz zaj,
csituljon el az utcai lárma,
vessétek le az üzlet álcát,
és vessétek meg a pénz kacaját.

Jaj! A fároszokat elnyelte a sötétség.
A Küldöttek kufárokká semmisültek!
A Hallók nem hallanak...
A Látók nem látnak...
Az Érzők nem éreznek!!!...

Hej! Költők!!
Szúzi-prófeciákra,
Krisztustettekre
éhezik korunk.
S TI vásári zajt csaptok,
Jaj!... Ti júdásoknak tűntök!!!
Szószólók, énekmondók,
tisztuljatok emberré!...

Somogyi Pál

ŐSZ A KÜLVÁROSBAN

Sokat gondolok a tüdőbajosokra,
mert ólomsúlyú nálunk a köd,
lucskos fertő itt az utca,
nehezebbek a gondmázsák,
és jaj, a külvárosban túl sok most
a temetés...

Mostanában mindig a szemembe tűnnek
a mezítlábas kis iskolás gyerekek:
igánk, láncunk, harcunk örökösei,
méhünk gyümölcssei, akik még szentek,
tiszták és nagyok...
didergő rügyei, biztató ígérete a legszebb
Holnapnak.

Elnézem őket:
amint csúf, szeles időben, sáron, gödrön át,
fagyos, bús-jókedvvel futkosnak, törtetnek,
ki tudja hová?...
és vacogva, könnyezve ácsorognak,
várakoznak, ki tudja, mire?...
kéklő szájszájlel
a lucskos járdaszéleken.

S mint szenvedő fecskeraj
az ázott villanydrótokon,
sunyi nap alatt,
nyirkos délutánokon
itt gubbasztanak
kehes, szutykos, rongyos
kis barna csapatokba verődve
a görnyedt, pállott falak mellett,

s pirongó arccal a koravén kisdedek
beszélgetnek, álmodoznak,
mindenféle szépről, jóról,
játékokról, fehér cipőről, új cipőről,
karácsonyról, egészségről...
mindenről, ami kéne, ami nincs.

Fájón érzem most szíveteket,
göthös viskók, pocsolyás utak, úttalan
vándorok, vackatlan csavargók, gúnyátlan
koldusok, kirúgottak, letiportak, rászédettek,
becsapottak,
gunyhóttan, házatlan Hazátlanok,
kődös fekete kétségbeesés...
szent lángú lázadás –
munkanélküliek éhes, roppant hadserege!

Mikor mint zord kaszás rátör
a külvárosra az ősz
és én elnyűtt cipőben, ordaslázzal
csatangolok a csatakos utcákon,
vérzón felfáj
sebzett, űzött farkas voltam,
örök ősz, örök tél sorsom,
a magamé és minden mezítlábas,
kivert kutyáé...

Somogyi Pál

UGART KELL TÖRNÜNK

CSUKA ZOLTÁNNAK

Ugart kell törnünk, makacs, gazos ugart,
csontos kemény, közönyös kérget,
mely alatt halottá húlve hever
a Lelkiismeret
Ugart kell törnünk feszülő inakkal,
gyöngyöző homlokkal, lankadatlan szívvel
és hittel, mely elcsuklik, de százszor is felkel.

Nem járt itt ekével soha senki fia,
nem nótázott erre se gazda, se béres,
nekünk kell először feltörni az ugart,
barázdákat vágni, nemes magot vetni,
dalolva szántani és a dalt elvetni,
a vágyat elvetni, a hitet elvetni
és soha nem pihenni.

Tudjuk: kemény s végtelen az ugar
és végtelen a magvető munkája.
Tudjuk: nem langyos számokkal játszunk,
melyek vígan sokasodnak üzleti könyvekben.

Szegényes az ekénk, hat ökrünk az sincsen,
üres a tarisznyánk s messze még az este
és holnap-pogácsánk csak a dalos kedvünk.
Azt is tudjuk, hogy mi aratni nem fogunk,
mi csak ugart törünk, mert ugart kell törnünk,
szegényes ekével, üres tarisznyával
átokkal és hittel, holnapok vágyával,
kinnal, kedvvel, gúnnyal, gonosz szelek ellen...

De ugart kell törnünk, és mi ugart törünk.

Szenteleky Kornél

ÓSZIRÓZSÁK A FŰTŐ KEZÉBEN

Nyirkos, maszatos őszi reggel,
unalom, rosszkedv, ragadós pára
lóg a szürke bácskai levegőben.
Rekedten fütyül a vicinális, a füstje keserű,
mint vágyó, váró lelkek lemondása.
Az öreg, nyítt mozdony vizet iszik
piszkos, pöffedt, vén paraszt módjára,
és a fűtő, ez a rongyos Belzebub
szenet hány a sárga tűzre.

Azután olajos, fekete kezével
a sápadt őszirozásák felé nyúl,
melyek ájultan hevernek a szénrakáson,
mint pokolba hullott hűvös angyalok.
– Hogy jutottatok a szénrakásra? –
kérdi a sok, fekete maszat,
a köhögős füst, a ragadós olaj,
a csúnya, ólmos őszi reggel.

A fűtő semmit sem kérdez, hanem
mocskos kezébe veszi az ájult szirmokat.
Darabos kézzel forgatja őket,
s valami furcsa érzés muzsikál most benne:
a szépnek vékony, halódó dallama,
mely halkán tovasiklik a füstben,
nyirkos mocsokban, bácskai sár fölött.

De éjjel, mikor dohos, bűzös vackára hull
és izzadt-szurtosan horkol a reggeli vonatig,
kiterébélyesedik a rózsák halovány dallama,
mint százszínű, százspú boldog orgona:
tisztá fehér asszonnyal szeretkezik,
illatos fürdők habos asszonyával,

akit egyszer a moziban látott.
Most övé a filmek vágyott asszonya,
most remegve fekszik mocskos karján,
ragadós, redves, olajos kezén,
mint egy sápadt elalélt őszirózsa.

Szenteleky Kornél

TAVASZ A HOSSZÚ TÉL UTÁN

Tűzpiros virág lángol az oszlopokon,
mimózák remegnek, szekfűk lihegnek,
violák csókolódnak körülöttem:
Oly duzzadt, gazdag, illatos az élet,
Annyi virág és annyi fény!

De én kopár és sötét lélekkel ülök,
amíg nem jönnek a puha, hosszú ujjak,
és le nem hantolják a komor, keserű napok kérgét,
félre nem simítják elfonnyadt sóhajok avarát,
ellobogott vágyak hamuját
és meg nem mutatják bennem a tavaszt,
a sápadtan csengettyűző virágokat,
a nagy boldog rétet, amelyen úgy nyújtózkodik
a napsugár,
mint lomhán ébredő hetéra
norman királyok ágyában.

(Taormina)

Szenteleky Kornél

TESTVÉRI KÖSZÖNTŐ

DOMIZIO TORRIGIANINAK

Az estnek könnyes, ibolyás kódében
ott púposodnak a Lipari-szigetek.
Kinyújtom karom és kiáltom:
– Testvér! Veled vagyok!

Mily kurta a karom s mily végtelen a tenger!
Mily gyenge a karom s mily erős a ma!

És mi mind, akik a Tiéd vagyunk,
gyengék vagyunk, mint békés pálmaág,
mellyel harcot vívni nem lehet.
Nincs fegyver, harag, hatalom a kezünkben,
s ezért nem adhatjuk Neked vissza
a munkát meg a szabadságot.

Gyengék vagyunk, de erős az Eszme,
kicsinyek vagyunk, de hitünk nagy,
mert tudjuk, hogy eljön a Fény, a Béke,
mert a Jóság mindennél nagyobb.

És vajon Te ott a sómarta sziklán
a tompa, társtalan estben
látod-e a Feléd csillogó láncszemek
hűséges tekintetét?
És hiszed-e – de hiszen hinned kell –,

hogy Kelet felől egyszer majd szelíden, szeretettel
felsóhajt ismét a Világosság,
és aranyos fénybe fürdetsz fáradt, kínozott,
nagy, nagy, nagy
lelkedet?

(Milazzo)

Szenteleky Kornél

TE VAGY A LEGKEGYETLENEBB: IDŐ

Szeretek hanyatt feküdni a nyári éjjel ölében, és elámulni, elborzadni a határtalan csillagmezőn.

– Tovább kell menni!

Könyvek lapján elidőzni, eltűnődni a szavak csodálatos muzsikáján, és a gondolatok örvényét nézni elbűvölten.

– Tovább kell menni!

Kedvesem szeme tükrében keresni magam, és elpihenni a mámorpuha, ölelés karjai között.

– Tovább kell menni!

A halottak sápadt arcára visszanézni, és szürke fényképeket csodálni édesen, szomorúan.

– Tovább kell menni!

Szunnyadó Csipkerózsákat felkelteni a zongorából, és a bilentyűkön felejteni tétova kezem.

– Tovább kell menni!

Egy olasz este megállítani a Nagy Mutatót: zúgna a tenger, lihegnének a szegfűk, és enyém lenne az élet...

A Nagy Mutató azonban továbbmegy és továbbsöpör bennünket: embereket, életeket, szegfűket és emlékeket, csókokat és csillagokat. Nincs ötperces vágy-állomás, áhítatos jelen-áldozás, sohasem lehet időt csenni, sohasem lehet megpihenni!

– Tovább kell menni!

Szenteleky Kornél

KAKAS AZ ESŐBEN

Eltévedt volna? Hol van a hazája?
Vagy különös oka van, hogy búsan, betegen s egyedül
álljon az esőben, mely veri, mint az átok?
Megadással, könnyes türelemmel áll
a falusi utca híglevű sarában
behúzott nyakkal gubbaszt, didereg
és lehunyja lázas, vizes szemét,
szederjes tarajáról, ázott, mállott tollairól, pedig
csepeg, csurog a víz meg a
szomorúság.
Ó, hajnal hírnöke, hol van a peckes lépés,
a büszke nyak, a tollak ünnepi fénye?
Hol van országod, trónusod, hódoló háremed?

Gémberedetten áll, s talán éppen
ragyogó, királyi múltakról álmodik,
mikor parancsoló szavára vérvörös isteni tányér
emelkedett a pajta fölé...
Fölveti fejét, a szeme könnyes,
és kurta krákogás csuklik fel ráspolyos torkából.
A rekedt, beteg, panaszos csuklásra senki sem figyel,
cselédei nem szaladnak feléje buja alázattal,
a nagy fényes és forró tányér sem izzik át
az ólmos ködburán, mely e ragadós, mocskos tájra
[borult.

Mindössze egy kis paraszt hajít röhögve
törött, sáros cserepet feléje.
De ő nem mozdul, szemét lehunyja,
s árván, megható megadással
álmodik, ázik, gubbaszt, mélézik
az átkos, fénytelen bácskai sárban.

Szenteleky Kornél

KÁIN-ÁBEL HARC

Káin volt a kétely, Ábel a hit.
Amit az egyik tagadott, másik erősen hitt.

Ha Ábel vidult, hogy szárbaszöknek a kalászkok,
Káin magára vette az irigységpalástot.

Ha Ábel szívében szerelemnövény csírája nőtt,
Káin állította, rosszak a nők.

Ha megtermett az alma Ábel áldott gondolatfáin,
fanyarszájú kritikus lett Káin.

Jaj, lemondóvá hervadt Isten-képmása: az arcod,
Káin győzött, s Te felhagytad a harcot.

Sziráky Dénes Sándor

POETA INSPIRATUS

Mi ez az úzótttség? Mi ez a nyugtalanság?
Jaj, korbácsoló kívánczóság üldöz helyről helyre,
idegesen sarkall, –
minden reggel elindulok,
hogy felhágjak egy hegyre,
estére összeázva, elcsigázva
térek meg egy völgyi házba.

Csak megtudnám valahogy a célokat!
Ha rájönnék, hogy mi vonz,
hogy ki, vagy mi az a láthatatlan hatalom,
mely lélegzetem számát felfokozza,
belemarkol
vérrel telt, fiatal szívembe,
s úgy összeszorítja, hogy azt hiszem,
végem!

Lány, Asszony, Poéta-testvér? Nem tudom, ki hívott.
Mágnesez magához a hívogató-szó.
A faluból jött, vagy a nagyváros zaja volt?
Az Anyám vár vissza? Az isten idézett?
vagy talán az Ördög szállta meg a lelkemet
s ígér aranyat, nőt, nevet,
ha követem!

Miként Faust, – eladnám a lelkemet,
aztán nem volna többé gond és izgalom.
Mint az öreg boltos, ki kitárja
volt-üzlete ajtaját,
kettényitnám a mellemet:
ide nézzetek, emberek,
ez itt a volt-lelkem helye!
valaha a szívem is vérrel volt tele!

Honnét a tervek kóbor kedve?
Mi ez a ki-kitörő vihar?
Miként mellkasában golyót viselő hajlott harcos,
meggörnyedek az égiháború előtt.
Úgy reszketek, ha rázza a szél a lelkem ajtaját!
A szívem alatt keltek a viharszelek létre.
Felfeszítik a mellem!

Csitítom szorult szívemet.
Isten markának szorítása ez.
Összefonom a karjaim.
A mellem megsokszorozott ritmusra emelkedik.
Robajjal ütközik össze két érzésfelhő,
Kivillámlik a rím, utána dörgés, mély és nyers,
Végül elősüt a fényes, kerek, kicsitult Vers.

Átokkal, áldással vert költő vagyok.
Ördögtől vagy Istentől megszállott
terhes lélek.
Jaj, félek, nem árulom ki soha a boltom,
mindig telve marad a polcom,
amíg csak élek:
célkereséssel, nyugtalansággal,
hegycsúcsok utáni mindennapi lázzal.

Kitárom a mellem.
Töltöm nektek szüntelen
a lelkem apadatlan borát.
Hívom magamhoz az ellenséget s barátot,
nézzétek, megvan még a szívem!
bár az Isten tördel belőle mindeniteknek
egy-egy darab szívkalácsot.

Mi történt velem? A tudatom magára dőbben,
Én voltam, ki toporzékolt a türelem-küszöbben?

Sziráky Dénes Sándor

AZ ISTEN ÉJSZAKÁJA

Mondd, Istenem, Te mikor alszol?
Éjszaka nem, mert vigyázó szemmel
nézel az éjbe, míg nyugszik az ember.
A fekete lelkű éjjelek
lélekdermesztő mély jelek,
mik ismételve visszatérnek,
értelmét veszik távolnak, térnek.
A lelkünk alján apró mécs lángol,
biztatva, hogy vagy valahol, közel vagy távol.
Fénye mellett nem félünk az éjszakától.

Lefoglalnak a hajnalok.
Le kell szórnod a harmatot.
Felvidulnak a lankadt szirmok.
A virágok kelyhén gyémántkönyv csillog.

A könnyet le kell szárítanod,
a napsugárt beállítanod.
Míg a könnyekből változik pára,
ezerféle dolgod akad mára.

A napot fel kellett keltened.
A magot ki kell kelteni a földből.
Nagy mágnest forgatsz,
irányzod a taszító és vonzó erőket,
különben a bolygók egyensúlya feldől.

Közben visszapattan rólad minden átok.
Nem hallgatsz meg mást,
csak az imádságot.

Délben, terített asztalok mellől
áldást küldenek feléd az ajkak,
Istenem, hogy történt mégis,
hogyan voltak, akik éhen haltak.

Mért adsz erős gondolatot ifjú agyakba,
ha a tudást és célt évszámokkal mérik,
mért formálódik ötlet és vágy
versbe, zenébe, agyagba,
ha az ember megértésre
csak életestjén érik?
Istenem, Te éber Isten,
vannak apró hibák ebben a világban:
megakad a szegényember minden átkos ágban.
Vannak nagy hibák is:
emberek, kiknek lelke setét,
és megfeszítik azt, ki glóriásan hordhatná
fenn a fejét.

A Te gondod a négy évszak.
Nyugat, Kelet, Dél és Észak
minden népfajának harca.
Hogy üthettek ki durva harcok,
ha mindenhová lát az arcod?

Én tudom, Te ezerjőval áldott Isten,
minden baj akkor keletkezik itten,
a gonoszt akkor szülik az anyák,
a szegényt akkor húzza meg az ág,
a barátságba akkor verődik ék,
a bűzát akkor veri el a jég,
az ifjú lelkek mécsesének
akkor fullad el a fénye,
akkor záporoznak a könnyek,
amikor a szemed egy percre lehunyad.
Emberek, csitt... legyetek jók...
ne féljete... az Isten nem alszik...
csak elszunnyadt.

Sziráky Dénes Sándor

AZ IDEGRENSZER DICSÓÍTÉSE

Száz tájra szétvívó utcák
szívem, szájam által futják.
Szerteágazó gépezet,
aki bennem szétvezet:
önmagad által dicsérlek.

Ezer húrom felfeszítem.
A vezetést elveszítem.
Akaratlan hang kell itt.
A szólamok elnyelik.
Magától dalol a hanggép.

Száz fájra remegő húrzat,
akit bennem feszít, zúglat
beszéd, hideg, járás, kérés,
akinek én szállás, tér és
engedelmes báb vagyok csak, –

ki gépnek nincs, de maga gép,
indít, felbújtó, mégis fék,
széjjelvetett, meg nem álló,
nem pihenő selyemháló.
Felfog. Megtart. Üzen. Szállít.

Százhúrú hangszerelt rendszer,
kin keresztül hangos csend szel,
bojtos karú úri vázám,
akinek a vágyam, lázam
engedelmes szolgatestek.

Ki nem aknázott poézis.
Derítetlen. Tér is, vér is
benne lüktet. Ügyel. Rendel.
Kifejtetlen homályember.
A testem csak bántó béklyó.

Szenzációtlan telefon,
ki a világba belevon.
Meg nem dalolt szerkezet.
Kemény ökölbe ver kezét
vagy kézfogásra kényszerít.

Istenkáromlás, áhítat
kel bennem: miként átítatsz.
Nem volt eddig hódoló.
Gyilkolok vagy csókolok,
ha kifeszülnek szálad.

Percenés szívtől szavamig.
Erre vitt a sors valakit.
Zsibbadás. Kétely. Hátha
mégis a mesemátka?
Szívem szava száll a számhoz.

Leremeg az idegfonál.
Volt régi percem rezonál.
Hittem róla szűz, szajha,
változott rubint ajka,
amiként az ízt diktáltad.

Gondolkozást, célt megvetjük,
hogyha fáradt vagy és petyhüdt.
Sikoly, kék, bánat, hörgés,
mély panasz, halk könyörgés
sokszínű skálája változ.

Benned összhangba csitul a káosz.

Sziráky Dénes Sándor

